

OA. 4.11.89.

Elverums- fullmakten var gyldig

Oslo (NTB-Ivar Johansen)
Det er ingen tvil om at den såkalte Elverumsfullmakten av 9. april 1940 var gyldig og uttrykk for Stortingets mening. Det er slått entydig fast av norske historikere og statsrettslærde, av Høyesterett og av senere storting. sier professor Magne Skodvin til NTB.

Spørsmålet om Elverumsfullmaktens gyldighet er blitt reist av forfatteren og journalisten Kjell Fjørtoft i hans bok Mot stupet som i disse dager er gitt ut på Gyldendal Norsk Forlag. Fjørtoft, som skildrer hvordan Norge kom med i den annen verdenskrig, hevder ikke bare at fullmakten var ugyldig, men at den ikke eksisterer fordi det ikke ble foretatt noen votering i saken.

Det var stortingspresident C.J.Hambro som under stortingsmøtet på Elverum om kvelden 9. april utformet og refererte teksten til den fullmakten som ga Regjeringen adgang til å treffe de tiltak som var nødvendige inntil Stortinget igjen kunne tre sammen. I debatten var det ingen som ga klart uttrykk for at de var imot å gi en slik fullmakt, men det ble ikke foretatt noen formell votering. Regjeringen bygget sin virksomhet i eksil i London på denne fullmakten, også lovgivningsvirksomheten.

*Opplysningsvesenets
arbeidsblad*

4/11-89.

102842

Spørsmålet om Elverumsfullmakten og dens gyldighet ble drøftet og vurdert ved flere anledninger etter krigen, sier professor Skodvin. Han viser til at den store granskingskommisjonen slo fast at fullmakten var gyldig. Odelstingets protokollkomite, med tilslutning fra Odelstinget, sa seg enig med kommisjonen og uttalte at det er ingen tvil om at Stortinget i 1940 samlet seg om forslaget (fra Hambro). Norges dengang fremste statsrettslærde, professor Frede Castberg, hevdet at fullmakten var gyldig, og Høyesterett slo fast i premissene for den første dødsdomm som ble avsagt i en landssviksak etter krigen at Elverumsfullmakten må anses vedtatt av Stortinget.

Kjell Fjørtoft gir en engasjert beretning av de dramatiske begivenheter, som startet med Sovjetunionens angrep på Finland 30. november 1939 og fram til 11. april 1940 da den første forvirringen hos norske politiske og militære myndigheter hadde lagt seg. Otto Ruge var blitt utnevnt til kommanderende general og overtok ledelsen av forsvaret mot tyskerne. I hovedtrekkene er det kjent stoff, men boken inneholder også endel interessante opplysninger og vurderinger som nok vil vekke interesse og skape debatt.